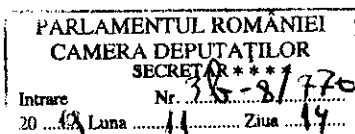

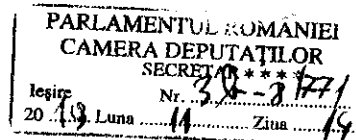
MINISTERUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Piața Victoriei, nr.1, Sector 1, București, România, cod poștal 011791

Tel.: +4 021 316 36 77, Fax: +4 021 316 36 52, cabinet.ministru@mrp.gov.ro, www.mrp.gov.ro

Nr. 10073, 10074, 10075, 10076, 10077, 10083, 9830/ 07. NOV. 2019

**Către: Domnul Cristian BUICAN
Secretar al Camerei Deputaților**

Ref. la: Răspunsuri la întrebări formulate de deputați

Stimate domnule secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu stimă,

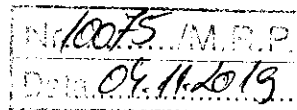
Dorel TUDOR,

**SECRETAR GENERAL
Ministerul pentru Relația cu Parlamentul**

PRIM MINISTRU

-8618A-

**CĂTRE: PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

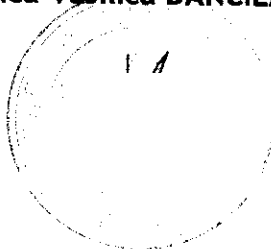
În atenția Domnului Deputat Florin-Claudiu Roman

Stimate Domnule Deputat,

Referitor la întrebarea Dumneavoastră nr.8618A/10.09.2019, adresată Prim-ministrului Guvernului României, având ca obiect *"Precizări privind motivele pentru care nu se abrogă, în regim de urgență, prevederile Legii recursului compensatoriu"*, vă transmitem, anexat prezentei, răspunsul instituției cu atribuții în domeniu, respectiv Ministerul Justiției.

Vă rog să primiți, stimate Domnule Deputat, expresia deplinei mele considerații.

**PRIM-MINISTRU
Viorica-Vasilica DĂNCILĂ**

2/
Nr. 80.567/28.10.2019

Către: Domnul Marius - Adrian MADAR, Secretar General Adjunct al Guvernului
Secretariatul General al Guvernului

Ref: Întrebarea adresată Prim-ministrului de către domnul deputat Florin- Claudiu ROMAN

Stimate domnule Secretar General Adjunct,

Urmare a adresei dumneavoastră nr. 93/17.09.2019, referitoare la întrebarea adresată Prim-ministrului de către domnul deputat Florin-Claudiu ROMAN, având ca obiect „*precizări privind motivele pentru care nu se abrogă, în regim de urgență, prevederile Legii recursului compensatoriu*”, vă aducem la cunoștință următoarele:

Raportat la obiectul *întrebării*, cu titlu general, precizăm că Legea nr. 169/2017 de modificare și completare a Legii nr. 254/2013¹ (recursul compensatoriu) este o componentă, de natură legislativă, a planului de măsuri pe care statul roman a trebuit să îl adopte ca urmare a deciziei pilot privind condițiile de detenție din penitenciare.

Astfel, în *Hotărârea - pilot pronunțată în cauza „Rezmiveș și alții împotriva României”* (nr. 61467/12, 39516/13, 48231/13 și 68191/13) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că *pentru remedierea problemei structurale constatate în privința condițiilor de detenție sunt necesare măsuri în două direcții:*

(i) măsuri vizând *diminuarea supraaglomerării și ameliorarea condițiilor materiale de detenție;*

(ii) măsuri legislative în sensul asigurării un recurs eficient pentru vătămarea suferită.

Referitor la *necesitatea reglementării unui recurs eficient pentru vătămarea suferită*, Curtea a reiterat recomandarea adresată statului român în 2012, în *Hotărârea pronunțată în cauza „Iacov Stanciu și alții c. România”*, de a crea *un remediu preventiv*, care să permită judecătorului de supraveghere a privării de libertate și instanțelor de judecată să pună capăt situației contrare art. 3 din Convenție și să acorde o indemnizație atunci când constată existența acesteia. De asemenea, Curtea a încurajat statul român să creeze *un remediu compensatoriu specific, susceptibil să permită obținerea unei indemnizații adecvate* pentru orice încălcare a Convenției care s-a produs deja din cauza unui spațiu vital insuficient și/sau a condițiilor materiale precare.

În consecință, prin art. 1 pct. 3 din Legea nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, a fost introdus în Legea nr. 254/2013 un nou articol, art. 55¹, care sub denumirea marginală „Compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare” reglementează un *mecanism compensatoriu în zile-căștiq*, ca remediu

¹ Legea nr. 169/2017 din 14 iulie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 571 din 18 iulie 2017.

pentru vătămările produse din pricina condițiilor necorespunzătoare de detenție. Potrivit acestui mecanism, la calculul pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată, se consideră executate, suplimentar, **6 zile din pedeapsa aplicată**, pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare², chiar dacă ele nu sunt consecutive [art. 55¹ alin. (1)], fiind avută în vedere perioada executată începând cu data de 24 iulie 2012 [art. 55¹ alin. (8)]³.

Conform art. 55¹ alin. (6) din Legea nr. 254/2013, mecanismul recursului compensatoriu nu se aplică în cazul în care persoana a fost despăgubită pentru condiții necorespunzătoare de detenție, prin hotărâri definitive ale instanțelor naționale sau ale Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru perioada pentru care s-au acordat despăgubiri.

În acest context, facem precizarea că Ministerul Justiției a inițiat *Proiectul de lege pentru completarea Legii nr. 254/2013*⁴ în luna noiembrie 2016, reglementând în cadrul instituției liberării condiționate un *mechanism compensatoriu în zile-câștig*, ca *remediu pentru vătămările produse din pricina condițiilor necorespunzătoare de detenție* și, totodată, ca *măsură generală de degrevare a penitenciarelor*.

Mecanismul a fost conceput ca un instrument juridic potrivit căruia, la calculul pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată în vederea acordării liberării condiționate, pentru fiecare perioadă de 30 zile consecutive executate într-un spațiu mai mic de 3 mp/deținut⁵, indiferent de regimul de executare a pedepsei, se recunosc suplimentar ca executate 3 zile din pedeapsa aplicată, însă, după cum se cunoaște, proiectul a suferit modificări substanțiale, în cadrul dezbaterilor parlamentare.

În ceea ce privește *abrogarea recursului compensatoriu* la care faceți referire în întrebare, facem precizarea că, în dezbaterile comisiilor permanente ale Camerei Deputaților se află două propuneri legislative care au ca obiect de reglementare abrogarea în întregime a mecanismului compensatoriu față de condițiile necorespunzătoare de executare a pedepselor privative de libertate, prin acordarea de zile considerate executate (zile-câștig) reglementat de lege lata prin art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, modificată prin Legea nr. 169/2017, și anume:

- *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în*

² Conform art. 55¹ alin. (3) din Lege, „În sensul prezentului articol, se consideră executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare cazarea în oricare dintre situațiile următoare: a) cazarea într-un spațiu mai mic sau egal cu 4 mp/deținut, care se calculează, excluzând suprafața grupurilor sanitare și a spațiilor de depozitare a alimentelor, prin împărțirea suprafeței totale a camerelor de deținere la numărul de persoane cazate în camerele respective, indiferent de dotarea spațiului în cauză; b) lipsa accesului la activități în aer liber; c) lipsa accesului la lumină naturală sau aer suficient ori disponibilitatea de ventilație; d) lipsa temperaturii adecvate a camerei; e) lipsa posibilității de a folosi toaleta în privat și de a se respecta normele sanitare de bază, precum și cerințele de igienă; f) existența infiltrațiilor, igrasiei și mucegaieiului în pereții camerelor de detenție.”

³ Potrivit art. 55¹ alin. (8) din Lege, „Perioada pentru care se acordă zile considerate ca executate în compensarea cazării în condiții necorespunzătoare se calculează începând cu 24 iulie 2012.”

⁴ *privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*

⁵ S-a optat pentru condiția spațiului mai mic sau egal de 3 mp în lumina hotărârii *Mursic contra Croației*, pronunțată de Marea Cameră a CEDO în 20.10.2016 (cererea nr. 7334/13). Prin această hotărâre, CEDO a confirmat că norma predominantă în jurisprudența sa, anume 3 mp de suprafață la sol pentru fiecare deținut în celulă colectivă, este norma minimă aplicabilă în temeiul art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De asemenea, în aceeași hotărâre se statuează că, în cazul în care suprafața la sol de care dispune un deținut în celulă colectivă este mai mică de 3 mp, lipsa spațiului personal este considerată suficient de gravă încât să dea naștere unei prezumții puternice de încălcare a art. 3. Sarcina probei incumbă guvernului pârât, care poate totuși să răstoarne prezumția dacă demonstrează existența unor elemente de natură a compensa această împrejurare într-o manieră adecvată (a se vedea, în special, par. 136, 137).

cursul procesului penal și pentru modificarea Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (L175/2019; PLX 287/2019) aparținând grupului parlamentar Uniunea Salvați România;

- *Propunerea legislativă - Lege de abrogare a Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, de modificare și de completare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, de modificare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (L186/2019; PLX 281/2019) inițiată de o serie de deputați aparținând grupului parlamentar al Partidului Național Liberal.*

Cele două propuneri legislative au fost respinse de Senat la data de 11.06.2019, iar **punctele de vedere exprimate de Guvern** pe marginea acestora au fost în sensul că **nu susține adoptarea inițiativelor legislative în forma prezentată**. Astfel, Guvernul a arătat că instituirea unui mecanism compensatoriu a constituit o necesitate rezultată, în special, din condamnarea României la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO). Urmare a hotărârii-pilot în cauza Rezmiveș și alții împotriva României (cererile nr. 61467/12, 39516/13, 48231/13 și 68191/13) privind condițiile de detenție din penitenciarele și centrele de reținere și arest preventiv din România, rămasă definitivă la data de 25 iulie 2017, CEDO a solicitat statului român, printre altele, să ia *măsuri de natură legislativă* care să asigure un remediu eficient pentru vătămarea suferită, de natura recursului preventiv și a recursului compensatoriu specific. Ca urmare a aplicării mecanismului reglementat prin Legea nr. 169/2017 deficitul de locuri de cazare existent în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor a înregistrat un trend descendent, întrucât scăderea efectivelor persoanelor private de libertate a determinat o mai bună distribuire a numărului de deținuți în locurile de deținere, având ca efect imediat diminuarea gradului de suprapopulare. Guvernul a apreciat că propunerea de abrogare a mecanismului astfel creat, nu este una de natură să ofere soluții corespunzătoare problematicei complexe din perspectiva suprapopulării penitenciare. În concluzie, s-a arătat că o **abrogare a mecanismului introdus prin Legea nr. 169/2017, fără propunerea unui nou mecanism de compensare, mai restrâns, riguros reglementat și raportat la instituția liberării condiționate, este de natură să determine ca problematica inițială - a suprapopulării penitenciare și a condițiilor de executare a pedepselor sau măsurilor privative de libertate în România recunoscută ca problemă sistemică - să rămână, în continuare, fără soluții.**

Ministrul Justiției

Ana BÎRCHALL